

Olimpiya

www.olimpiyadunyası.az

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin qəzeti

№ 33 (1433), 27 avqust - 2 sentyabr 2019-cu il

Qəzet 2001-ci ildən çıxır.

Qurbanlı ilk görüşündə ukraynalı idmançı Marina Çernyakı mübarizədən kənarlaşdırıb. Cüdoçumuz ikinci qarşılaşmada serbiyalı Milica Nikolicə məğlub olub. Həmin çökiddə digər qadın cüdoçumuz Leyla Əliyeva isə ilk mərhələdə portuqaliyalı Katerina Kosta ilə qarşılaşma zamanı 3 xəbərdarlıqla tatamini məğlub tərk edib.

Çempionatın ikinci günündə üç cüdoçumuz tatami üzünə çıxıb. Təmsilçilərimizdən Nicat Şixəlizadə (66 kq) vyetnamlı Quoc Xuan, qazaxıstanlı Yerlan Serikcanov və daha sonra qırğızıstanlı Almaz Altınbek Uulunu məğlub

Cüdoçularımızın Yaponiya sınağı

Avqustun 25-də Yaponiyanın paytaxtı Tokioda cüdo üzrə dünya çempionatına start verilib. Yarışda 149 ölkədən 866 (524 kişi, 342 qadın) cüdoçu mübarizə aparır. Rekord sayda idmançının iştirak etdiyi çempionatda ölkəmizi 15 cüdoçu təmsil edir.

Yarıqların birinci günündə kişilər arasında 60 kiloqram çökiddə mübarizə aparən təmsilçimiz Davud Məmmədsoy ilk qarşılaşmada Tornik Çjakodeaya (Hollandiya) qalib gəlsə də, sonrakı mərhələdə Khyar Valideyo (Fransa) uduzub. Qadınlar arasında 48 kiloqram çöki dərəcəsinə Aış

etmə də, səkkizdəbir finalda misirli Məhəmməd Abdelmaugoudun öhdəsindən gələ bilməyib.

Digər təmsilçilərimizin də çıxışları uğurlu olmayıb. Belə ki, Gültac Məmmədəliyeva (52 kq) mozambikli Jaciro Ferreyra, Larisa Florian (52 kq) isə Honq-Konq cüdoçusu Şuk Ki Çui ilə qarşılaşmalarda qalib gəlsələr də, onaltıdabir finalda məğlub olublar.

Qeyd edək ki, proqrama əsasən, avqustun 31-dək keçiriləcək fərdi yarışlardan sonra, sentyabrın 1-də qarışıq komanda yarışları təşkil olunacaq.

Azərbaycan 2022-ci ildə dünya çempionatına ev sahibliyi edəcək

Azərbaycan gimnastika üzrə daha bir mötəbər tədbirə ev sahibliyi edəcək. 2022-ci ildə akrobatika gimnastikası üzrə dünya çempionatı ölkəmizdə keçiriləcək. Bu barədə qərar Beynəlxalq Gimnastika Federasiyanın (FİG) İcraiyyə Komitəsinin Nikaraguanın Managua şəhərində keçirilən iclasında qəbul edilib.

Akrobatika üzrə dünya çempionatından (martın 11-13) əvvəl isə Dünya Yaş Qrupu yarışları (martın 2-7) da Bakıda keçiriləcək. Ardıcıl olaraq bir neçə ildir mötəbər beynəlxalq yarışları

yüksək səviyyədə təşkil edilən AGF-ni qarşıda digər mühüm çempionatlar da gözləyir. Belə ki, bu ilin əsas yarışı - sentyabrın 16-22-də Milli Gimnastika Arenasında keçiriləcək bədii gimnastika üzrə dünya çempionatının başla-

masına artıq bir aydan da az vaxt qalıb. Növbəti il isə aerobika ulduzları dünya çempionatında yarışmaq üçün paytaxtımızda toplaşacaqlar. 2021-ci ildə isə Bakı batut gimnastikası üzrə dünya birinciliyinə ev sahibliyi edəcək.

Qrup komandamızın Balkan sınağı 3 medalla yekunlaşdı

Rumıniyanın Kluj şəhərində bədii gimnastika üzrə "Challenge" seriyasına aid Dünya kuboku yarışlarına yekun vurulub. Azərbaycanı bu yarışlarda təmsil edən Aliyeva Paşayeva, Darya Sorokina, Ayşon Bayramova, Zeynəb Hümətova və Diana Əhməd-bəylidən ibarət qrup hərəkətləri üzrə milli komandamız gümüş medala layiq görülüb. Gimnastlarımız kubok yarışları tarixində ilk dəfə çoxnövcülük

proqramında fərqləniblər. Onlar hakimlərdən 49,950 xal alaraq ikinci yerdə qərarlaşıblar.

Yarıqların son günü isə ayrı-ayrı alətlər üzrə final mərhələləri keçirilib. Qızlarımız Dünya kubokunun ikinci gümüş medalını (26,100) 5 topla çıxışlarına görə alıblar. Qrup komandamızın gürzlor və halqa ilə icra etdiyi kompozisiyalar isə onlara bürünc medal (24,650) qazandırılıb.

Fərdi proqramda çıxış edən gimnastlarımızdan isə ən yaxşı nəticə Zöhrə Ağamirovaya məxsusdur. Gənc idmançımız topla final çıxışına görə 19,800 xalla 7-ci yeri tutub.

Səh. 2

“Azərbaycanın Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi edəcəyi gün uzaqda deyil”

Olimpizm

“Şahmatın Avropa Oyunlarının proqramına daxil edilməsi üçün perspektiv var”

Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının (FİDE) prezidenti Arkadi Dvorkoviç şahmatın Avropa Oyunlarının proqramına daxil edilməsi perspektivləri ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

O, müsahibəsində şahmatın gələcəkdə Avropa Oyunlarının proqramına salınması üçün perspektivlərin olduğunu bildirib: “İndiyədək şahmatın Avropa Oyunlarının proqramına daxil edilməsi haqqında razılığa gələ bilməmişik. Amma bunun üçün perspektiv var. Şahmat Afrika və Asiya oyunlarının proqramında olub və daha sonra çıxarılıb. Fasilədən sonra şahmat ilk dəfə rəsmi olaraq Mərakeşdə təşkil olunan Afrika Oyunlarının proqramına salınıb. Şahmat, həmçinin 2020-ci ildə keçiriləcək Asiya Oyunlarının proqramında da yer alıb”.

Avropa Oyunları 2015-ci ildən etibarən hər dörd ildən bir keçirilir. Bu nüfuzlu turnir Avropa Olimpiya Komitələrinin nəzarəti altında Avropa qitəsinin idmançıları arasında keçirilən regional

beynəlxalq idman yarışdır. İlk Avropa Oyunları 2015-ci il iyunun 12-28-də Bakıda, ikincisi 2019-cu il iyunun 21-30-da Minskə keçirilib. Növbəti oyunlar isə 2023-cü ildə Polşanın Krakov şəhərində təşkil ediləcək.

Hindistanın antidoping laboratoriyası cəzalandırılıb

Dünya Antidoping Agentliyi (WADA) Hindistanın antidoping laboratoriyasını altı aylıq kənarlaşdırıb. Bu barədə məlumat agentliyin mətbuat xidməti yayıb.

Müvafiq qərar WADA nümayəndə heyətinin bu ölkəyə səfərindən sonra qəbul edilib. Hindistanın antidoping laboratoriyasını Laboratoriyalar üzrə Beynəlxalq Standartlara (ISL) cavab vermədiyi üçün cəzalandırılıb. Bu ölkədə laboratoriyanın yoxlanılmasına mayda başlanılıb və müvafiq sanksiya avqustun 20-dən qüvvəyə minib. Laboratoriyaya bu sahədə hər hansı fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi, o cümlədən analizlərin toplanması qadağan edilib.

Qeyd olunur ki, Hindistan tərəfi WADA-nın qərarından 21 gün müddətində İdman Arbitraj Məhkəməsinə apellyasiya şikayəti verə bilər. Əgər Hindistanın antidoping laboratoriyası altı ay müddətində göstərilən nöqsanları aradan qaldırmazsa, o zaman onu daha yarım il ərzində kənarlaşdırıla bilər.

UEFA Avropa Liqası

(pley-off mərhələsi)

“Qarabağ” - “Linfild”

(Azərbaycan) (Şimali İrlandiya)

29 avqust. “Tofiq Bəhramov” adına Respublika Stadionu. Saat 20:00.

Anons

İJF-in Nizamnaməsində bəzi dəyişikliklər edilib

Səh. 3

“Dünya məktəbi”ndə keçirilən şahmat turnirinin qalibləri müəyyənləşib

Səh. 2

Qadın voleybolçularımız Avropa çempionatında mübarizə aparırlar

Səh. 3

“Olimpiya festivallarının yeniyetmə idmançıları üçün əhəmiyyəti çox böyükdür”

Səh. 4

Taekvondoçular xatirə turnirində bir araya gələcəklər

Səh. 4

Yan xətt hakimləri robotlarla əvəz olunacaq

Səh. 7

Azərbaycan Premyer Liqası: “Səbail”dən maksimum nəticə

Səh. 7

Müsaibə

“Azərbaycanın Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi edəcəyi gün uzaqda deyil”

Son illərdə bir sıra mötəbər idman yarışlarına ən yüksək səviyyədə ev sahibliyi edən Bakı, dünyanın idman ictimaiyyətinin diqqətini ötən ay yenidən özünə cəlb etdi. Belə ki, paytaxtımızda 14-18 yaş arası gənc idmançılar arasında 10 idman növü üzrə (idman gimnastikası, atletika, basketbol, velosiped idmanı, həndbol, cüdo, üzgüçülük, tennis, voleybol və güləş) təşkil olunan XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı öz möhtəşəmliyi ilə yadda qaldı. 48 ölkədən 3900 idmançının iştirakı ilə keçirilən festivalda gələcəyin idman ulduzları beynəlxalq arenada ilk addımlarını burada atdılar və bəlkə də ilk ən böyük nailiyyətlərini Bakıda qazandırlar. Əldə olunan bu qələbələr Olimpiya ruhunu hiss etməyə, onları yeni qələbələr qazanmağa ruhlandıracaq. İştirakçıların burada qazandıqları dostluq və təcrübə isə onlarla uzun müddət yol yoldaşı olacaq.

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin baş katibi, professor Ağacan Abiyev XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının ölkəmizdə təşkili ilə bağlı “Olimpiya dünyası” qəzetini və fikirlərini bölüşüb.

- Ağacan müəllim, XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının ölkəmiz üçün əhəmiyyəti barədə fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Son illərdə Azərbaycan ardıcıl bir sıra mötəbər idman yarışlarına ən yüksək səviyyədə ev sahibliyi edib. Keçirilən hər bir yarış ölkəmizin tanınması, nüfuzunun artması, cələ də təcrübə baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir. Yarışların əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, paytaxtımıza səfər edən qonaqlar Azərbaycanda idman sahəsində əldə olunan inkişafı, yüksək təşkilatçılıq, idmana olan münasibəti, idmançılarımızın hazırlığını görürlər. Bütün bunlar göstərir ki, Beynəlxalq və Avropa Olimpiya Komitələri, cələ də beynəlxalq federasiyalar tərəfindən Azərbaycana idman ölkəsi kimi böyük etimad göstərilir. Ölkəmizdə Birinci Avropa Oyunları keçirilərkən Avropa Olimpiya Komitələrinin rəhbərliyi Azərbaycanın dünyanın ən çox inkişaf etmiş idman ölkəsi olduğunu bildirmişdi. Burada tikilən Olimpiya İdman kompleksləri, keçirilən beynəlxalq turnirlər, dünya və Avropa çempionatları həm say çoxluğu, həm də yüksək təşkilatçılıq səviyyəsi ilə fərqlənir. Məhz bu amillər beynəlxalq idman qurumlarının rəhbərliyinin diqqətini cəlb edir.

XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı demək olar ki, yeniyyətə olunan Olimpiya Oyunları səviyyəsində təşkil olunan yarışdır. Yarışların adının festival olması da təsadüfi deyil. İdman olan yerə mədəniyyət də, incəsənət də, təhsil də var. SSRİ dövründə də gənclər arasında beynəlxalq festivallər keçirilib. 1957-ci ildə mən də idmançı kimi festivalda iştirak etmişdim. Belə yarışların təşkilində məqsəd həm idman yarışlarının keçirilməsi, həm də ölkələrarası mədəniyyət mübadiləsi proqramlarının həyata keçirilməsidir. Bilirsiniz ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Elm, Təhsil və Mədəniyyət üzrə ixtisaslaşmış qurumu olan YUNESKO-nun ən ali məqsədi sağlam gəncliyin inkişafına diqqət yetirməkdir. Gənclər bəşəriyyətin gələcəyidir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSEKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın YUNESKO dəyərlərinin təbliği istiqamətində gördüyü işlər ali məqsədlər uğrunda fəaliyyətin ən yüksək göstəricisidir. Deyərdim ki, Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının Azərbaycanda təşkili də məhz bu ali məqsədə-sağlam gəncliyin inkişafına xidmət edir. Digər tərəfdən bilirsiniz ki, Olimpiya Oyunlarının fəlsəfəsi də məhz idman yolu ilə insanları təhsilə və mədəniyyətə daha da yaxınlaşdırmaqdır.

- Ölkəmiz kompleks yarışların təşkilində kifayət qədər təcrübəyə malikdir. Sizcə gələcəkdə Olimpiya Oyunlarının Azərbaycanı həvalə olunması şansları nə qədərdir?

- Qeyd edim ki, keçmiş SSRİ ölkələri arasında ilk dəfə Gənclər və İdman Nazirliyi adlı təşkilat məhz

tapılıblar və yarışlar keçirilərkən rahat olurlar. İnanıram ki, Azərbaycanın Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi edəcəyi gün uzaqda deyil.

- Necə düşünürsünüz, bu festivalda iştirak idmançılarımız üçün hansı təcrübəni qazandırdı?

- Gənclərin idmanla məşğul olması, onların kiçik yaşlarından

Azərbaycanda yaradılıb. Bu təşkilatın yaradılmasında məqsəd gənclərin pis vərdişlərdən uzaqlaşaraq idmana yönəlmələrinə, sağlam həyat tərzi keçirmələrinə şərait yaratmaq idi. Əsas ümummilli lider tərəfindən qoyulan bu siyasət Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Məhz buna görə də ölkəmizdə həm idman inkişafı edir, həm də gənclərimizin elm, təhsil və mədəniyyət sahəsində bacarıqları artır. Bu festivalın təşkili Azərbaycanın uğurlu idman siyasətinin nəticəsidir. Ümmiyyətlə, kompleks idman yarışlarının Azərbaycana həvalə olunması bu sahəyə dövlət tərəfindən göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir.

İndiyədək ölkəmizdə bir sıra beynəlxalq turnirlər, Avropa və dünya çempionatları keçirilib. Yüksək təşkilatçılıq bacarığı, Azərbaycanın dünyada idman ölkəsi kimi tanınması, bizə olan etimadın artmasına səbəb olmuşdur. Məlumdur ki, kompleks yarışların təşkili zamanı ölkə idmanının inkişaf səviyyəsini görmək mümkündür. Azərbaycan I Avropa Oyunlarının təşkili zamanı nəyə qadir olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Ölkəmizdə inşa olunan Olimpiya kompleksləri, idman bazaları bizi dünyaya tanıtdı. İdman infrastrukturunun olması ölkənin böyük yarışları qəbul etməyə hazırlığını nümayiş etdirməklə yanaşı, şansları daha da artırdı. Mötəbər yarışların təşkili üçün şəraitin olması beynəlxalq qurumları da arxayın edir. Onlar belə yarışların təşkili üçün şəraiti Azərbaycanda

- Komandanızın nəticəsi barədə də fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Gənc idmançılarımız güclərini bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi. Əvvəlcədən nəticədən bir qədər narahət idim. Çünki böyük yaşda yarışlarda idmançıların qazandıqları əvvəlki medallara, təcrübəyə əsasən proqnoz vermək mümkündür. Gənclər arasında isə bunu demək çətindir. Əvvəlki festivallərlə müqayisədə idmançılarımız daha çox sayda medal qazandı və bir sıra güclü Avropa ölkələrini geridə qoydu.

- Yarışların açılış və bağlanış mərasimi barədə nə deyə bilərsiniz?

- Açılış və bağlanış mərasimi möhtəşəmliyi ilə yadda qaldı və mən deyərdim ki, bu festival məhz gənclərin ruhuna uyğun keçirildi. Təşkilatçılıq baxımından da mərasimlər fərqlənirdi. Bu mərasim əvvəlcə gənclərin xoşuna gəlməli idi, sonra bizim. Açılışın müsbət ab-havası idmançıları qələbəyə ruhlandırırdı və qanadlandırdı.

Aysel Sultanova

Avqustun 26-da Aprel şəhidlərinin övladları üçün “Yelkənli idmanın bir günü” adlı öylən-cəli-maarifləndirici tədbir təşkil edildi.

Tədbir Azərbaycan Yelkənli İdman Federasiyasının (AYİF) və Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilib.

Tədbirin məqsədi şəhid övladlarının yelkənli idmanla tanış olması, onlarda bu idman növünə maraq və istəyin aşılanması, yelkənli qayıqların idarə edilməsi barədə məlumatlandırılması olub. Ümumilikdə 16 iştirakçının qatıldığı tədbirdə yelkənli qayıqdan istifadə qaydaları, açıq dənizdə küləklə mübarizə, küləyin istiqamətinin seçilməsi, qayıqların təhlükəsiz idarə edilməsinin sirləri öyrədilib.

Federasiyanın “Laser” və “Optimist” sinifləri üzrə beynəlxalq dərəcəli baş məşqçilər Seyhun Yıldız və Tuğçə Subaşının təlim-məşqləri iştirakçıların marağına səbəb olub.

Federasiyanın yığma komandasının üzvləri beynəlxalq dərəcəli məşqçilərin nəzarəti altında tədbir iştirakçılarına açıq dənizdə yelkənli qayıqlardan təhlükəsiz istifadəsini təmin ediblər. Açıq dənizdə yelkənli qayıqlarla gözümlə, cəmi zamanda, sahildə təşkil edilən öylən-cəli oyunlar şəhid övladları tərəfindən böyük maraq və sevincə qarşılanıb. Tədbir zamanı, həmçinin iştirakçılara yelkənli idman növü, idmançıların beynəlxalq yarışlara hazırlığı,

federasiyanın yığma komandasının ölkədə və xaricdə təlim-məşq düşürgələrində iştirakı, komanda üzvlərinin yüzlərlə dünya şöhrətli peşkar idmançının qatıldığı yarışlarda ölkəmizi uğurla təmsil etməsi, yelkənçilərimizin taktiki biliklərinin və müxtəlif hava şəraitində yarış təcrübələrinin daha da artırılması, əldə etdikləri nailiyyətlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Qeyd edək ki, aktiv bazası 2014-cü ildən fəaliyyətə başlayan Azərbaycan Yelkənli

“Yelkənli idmanın bir günü” adlı tədbir təşkil olunub

İdman Federasiyasının əsas məqsədi maddi-texniki bazanı gücləndirmək, məşqçi korpusunu formalaşdırmaq, Təhsil Nazirliyi ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində “Optimist” sinfi üzrə 7-14 yaş uşaqlar, “Laser” sinfi üzrə isə 14 yaşdan yuxarı yeniyetmələri bu idman növünə cəlb etməkdir.

“Dünya məktəbi”ndə keçirilən şahmat turnirinin qalibləri müəyyənləşib

Xəzər Universitetinin “Dünya məktəbi”ndə şahmat rapid turniri keçirilib. Yarışda 30 şahmatçı iştirak edib. Turnirin rəsmi açılış mərasimində Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin baş məsləhətçi Salman Əbdülov və “Dünya məktəbi”nin şahmat klubunun rəhbəri, FIDE ustadı Elşad Rzayev çıxış edərək idmanın bu növü-

nün ölkəmizdəki inkişafından danışıblar. Onlar belə turnirlərin şahmatçıların yarış təcrübəsinin zənginləş-
məsinə əhəmiyyətini qeyd ediblər.
Yeddi turdan ibarət İsveçrə sistemi üzrə keçirilən rapid turnirində Xəzər Babazadə, Kamal Ağasıyev və Gövhər Beydullayeva ilk üçlükdə qərarlaşdıblar.
Sonda yarışda fərqlənmiş şahmatçılar təltif olunublar.

Paralimpiya millimiz dünya çempionatına Qəbələdə hazırlaşır

Güllü atıcılığı üzrə Paralimpiya milli komandamız dünya

çempionatı öncəsi Qəbələdə təlim-məşq toplanışı keçirir. Hazırlıq prosesi sentyabrın 3-dək davam edəcək.

Təlim-məşq toplanışı oktyabrda Avstraliyanın Sidney

şəhərində təşkil olunacaq dünya çempionatına hazırlıq məqsədi daşıyır. Çempionat Tokio-2020 Yay Paralimpiya Oyunlarına birbaşa lisenziya verəcək.

“Sevinc” kuboku turniri başa çatıb

Gəncədə 2008-2010-cu il təvəllüdü futbolçular arasında keçirilən mini futbol üzrə məhəllələrarası “Sevinc” kubokunun “Dəri” top mükafatı uğrunda şəhər birinciliyi başa çatıb.

Gərgin keçən final qarşılaşmasında “Gəncə” komandası “Qarabağ-1” üzərində 5:2 hesablı qələbə qazanıb.

Yarışda 160-a yaxın idmançı iştirak edib. “Sevinc” kubokunun “Dəri” top mükafatı uğrunda keçirilmiş mini futbol üzrə Gəncə şəhər birinciliyində “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin 1 nömrəli Uşaq Gənclər İdman Şahmat məktəbinin “Gəncə” komandası birinci, Baş İdarə nəzdində olan Uşaq Gənclər İdman Məktəbinin “Qarabağ-1” komandası ikinci, 2 nömrəli Uşaq Gənclər İdman Şahmat məktəbinin “Çinar” komandası üçüncü yerə layiq görülüb.

Qalib komandalər Gəncə Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin fəxri fərmanları və hədiyyələri ilə təltif olunublar.

Cüdo

Yaponiyanın paytaxtı Tokioda Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının (IJF) konqresi keçirilib. Konqresdə IJF-in İcraiyyə Komitəsinin üzvləri, üzv ölkələrin nümayəndələri və digər rəsmilər iştirak ediblər. Ölkəmizi konqresdə Azərbaycan Cüdo Federasiyasının baş katibi Elmar Babanlı təmsil edib.

Tədbirdə əvvəlcə Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının prezidenti Marius Vizerin hesabat məruzəsi dinlənib. M.Vizerin cüdonun dünyada geniş təbliği məqsədilə CNN, Reuters, Eurosport kimi nəhəng media şirkətləri ilə uğurlu əməkdaşlıqdan, cüdo təqvimindən, 2020-ci il Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıqdan bəhs edib. O, cüdonun bütün dünyada inkişaf etdirilməsi üçün müxtəlif dövlətlərə hər-tərəfli dəstək göstərildiyini vurğulayaraq marketinq, informasiya texnologiyaları, beynəlxalq humanitar təşkilatlarla iş birliyi, təhsil məsələləri və gələcək hədəflərdən

IJF-in Nizamnaməsində bəzi dəyişikliklər edilib

söhbət açıb. Sonra təşkilatın baş katibi Jan Luk Roje, baş xəzinədar Nasir Əl-Tamiminin hesabatları dinlənib.

Daha sonra beynəlxalq federasiyanın müvafiq strukturlarına seçkilər keçirilib. Jan Luk Roje və Nasir Əl-Tamimi növbəti dörd il müddətinə öz vəzifələrinə təsdiq olunublar.

Konqresdə, həmçinin IJF-in Nizamnaməsinə nizam-intizam və etik məsələləri ilə bağlı dəyişikliklər edilib. Sonra müxtəlif sahələr üzrə məsul şəxslər hesabat məruzələri ilə çıxışlar ediblər. Daha sonra müxtəlif qitələr üzrə nümayəndələr görülən işlər barədə məlumat veriblər.

Gimnastika

Baş məşqçi FIG-in diplomu ilə təltif olunub

Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının (FIG) İcraiyyə Komitəsinin Nikaraquanın Manaqua şəhərində keçirilən iclasında Azərbaycanla əlaqədar daha bir qərar qəbul edilib.

Bödi gimnastika üzrə yığma komandamızın baş məşqçisi Mariana Vasileva FIG tərəfindən Əməkdar məşqçi diplomu ilə təltif olunub.

Qeyd edək ki, Mariana Vasileva 2008-ci ildən Azərbaycan millisinin baş məşqçisi vəzifəsində çalışır. Onun rəhbərliyi ilə bödi gimnastikamız bir çox irimiqyaslı beynəlxalq yarışlarda medallar qazanaraq dünya arenasında ölkəmizi layiqincə təmsil ediblər. Mariana Vasilevanın Azərbaycanda gimnastika məktəbinin formalaşmasında böyük əməyi var.

Bödi gimnastika üzrə yığma komandamızın üzvləri Belarusun paytaxtı Minskə təşkil olunan "Challenge" seriyasına aid dünya kuboku yarışlarında çıxış ediblər. Bir müddət yarışlara fasilə verdikdən sonra gimnastikamız üçün ilk start olan bu turnirdə Aliyə Paşayeva, Aysən Bayramova, Diana Əhmədboyli, Zeynəb Hümətova

Bödi gimnastikamız dünya kuboku yarışlarında çıxış ediblər

və Darya Sorokinadan ibarət qrup hərəkətləri komandası çoxnövcülkdə 51.150 xalla 9-cu yerdə qərarlaşıb. Qızlarımız, həmçinin ayrı-ayrı kompozisiyalar üzrə çıxışlara görə də sıralamada 9-cu olublar.

Yarışlarda fərdi proqramda ölkəmizi Zöhrə Ağamirova və Veronika Qudis təmsil ediblər. Gimnastikamız çoxnövcülkdə müvafiq olaraq 18-ci və 23-cü yerdə qərarlaşıblar.

Ağriqqaldırma

Yığma komandamız yarışlara Lahıcda hazırlaşır

Kişilərdən ibarət ağırqqaldırma üzrə Azərbaycan yığması qarşdakı beynəlxalq yarışlara hazırlıqlarını İsmayılı rayonunun Lahıc qəsəbəsində davam etdirir. Avqustun 10-dan başlayan təlim-məşq toplanışı sentyabrın 1-nə qədər davam edəcək.

Məşqçilər heyəti il ərzində hazırlıq məkanlarının dəyişdirilməsinin vacibliyi səbəbindən bu dəfə münasib ilqimi olan və yüksək dağlıq ərazi kimi Lahıc seçib. Yığma komandanın məşqləri intensiv şəkildə aparılır.

Toplanış barədə yığma komandanın baş məşqçisi Asif Məmmədov məlumat verib: "İlin ikinci yarısında bir neçə vacib beynəlxalq yarışımız var. Sentyabr ayında böyüklər arasında dünya çempionatı, sonrakı aylarda isə gənclər və yeniyetmələr arasında Avropa birincilikləri keçiriləcək. Hazırda İsmayılı rayonunun Lahıc qəsəbəsində hazırlıq keçirik. Təlim-məşq toplanışı sentyabr ayına qədər davam edəcək. Bu məkanın seçilməsində məqsəd onun coğrafiyasının

üstünlüklərindən yararlanmaqdır. Bildiyiniz kimi, burada dəniz səviyyəsindən 1500 metr yüksəklikdədir. Burada keçirilən məşqlər idmançılarımızın hazırlığını qısa müddətdə xeyli artırmaq imkanı verir. İki həftədir buradayıq, toplanışımız yaxşı gedir, nə məşq, nə qidalanma, nə istirahət, nə də bərpa ilə bağlı heç bir problemimiz yoxdur, bütün lazımı şəraitlə təmin olunmuşuq. Komandada zədəli idmançı yoxdur və yarışlara

tam heyətlə hazırlaşırıq. Qarşdakı beynəlxalq yarışlarda qonaqbəxş nəticə əldə etməyi düşünürük. İnanırıq ki, bu hazırlığın bizə böyük köməyi olacaq".

Sahmat

ABŞ-in Sent-Luis şəhərində təşkil olunan Sinkfild kuboku turnirinin səkkizinci turunun görüşləri keçirilib.

Şahmatçımız Şəhriyar Məmmədovun növbəti turda hollandiyalı Aniş Qiri ilə "sülhə" razılaşdı. Qeyd edək ki, şahmatçımız ötən turun hamısında rəqibləri ilə xal yarı bölüb.

Ötən turda yalnız Rusiya təmsilçiləri qələbə qazanıblar. Belə ki,

Qrossmeysterimizdən növbəti heç-heçə

Sergey Karyakin Maksim Vaşev-Laqravi (Fransa), Yan Nepomnyaxi ermənistanlı Levon Aronyanı məğlub edib. Amerikalı şahmatçı Hikaru Nakamuranın həmyerlisi Uesli So, Fabiano Karuananın V.Anand, hazırkı dünya çempionu norveçli Maqнус Karlsenin çinli Dinq Lirenlə qarşılaşmalarında da bərabərlik qeydə alındı.

Ş.Məmmədovun səkkiz turdan sonra aktivində 4 xal var. V.Anand, D.Liren, F.Karvana, S.Karyakin, Y.Nepomnyaxi hərəyə 4,5, M.Karlsen, U.So 4, M.Vaşev-Laqrav, A.Qiri, H.Nakamura 3,5, L.Aronyan 3 xal toplayıb.

Turnir avqustun 29-dək davam edəcək.

Voleybol

Qadın voleybolçularımız Avropa çempionatında mübarizə aparırlar

Avqustun 23-də Macarıstan, Polşa, Slovakiya və Türkiyənin birgə ev sahibliyi etdiyi qadın voleybolçular arasında Avropa çempionatına start verilib. C qrupunda mübarizə aparan millimiz Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə Xorvatiya yığması ilə qarşılaşıb. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən görüş Azərbaycan millisinin 3:2 (25:13, 20:25, 22:25, 26:24, 17:15) hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

Voleybolçularımız növbəti görüşünü avqustun 25-də Hollandiya millisinə qarşı keçirib. Təəssüf ki, komandamız bu görüşdə Hollandiya millisinə məğlub olub - 0:3. Hesabında 6 xal olan Hollandiya və Rumıniya komandaları qrupda ilk iki pillədə yer alıblar. Xorvatiya 4 xalla üçüncü, Macarıstan isə 3 xalla dördüncüdür. Millimiz 2 xalla beşinci sıradadır. Xalı olmayan Estoniya millisini isə qrupda sonuncudur.

C qrupunun oyunları Budapeştdə təşkil olunub.

Azərbaycan millisinin heyətində Yana Əzimova, Kristina Yaqubova, Şəfaqət Alışanova, Aysən Abdələzimova, Olena Həsənova, Kseniya Pavlenko, Mariya Kirilyuk, Anastasiya Qurbanova, Odina Əliyeva, Yelizaveta Səmədova, Anastasiya Bessonova, Polina Rəhimova, Marqarita Əzizova və Bəyaz Əliyeva yer alıblar.

Millimiz Avropa çempionatlarında 2005-ci ildə debüt edib. Xorvatiyada təşkil olunan qitə

birinciliyində Azərbaycan millisini dördüncü olub. Səkkizinci dəfə Avropa çempionatında gücünü sınayacaq yığmamız mükafatçılar sırasına düşə bilməyib.

Qadınların yarışında final matçı Türkiyədə, kişilərin mübarizəsində isə hələdici qarşılaşma Fransada təşkil olunacaq.

Xatırladaq ki, iki il əvvəl Azərbaycanın və Gürcüstanın birgə ev sahibliyi ilə keçirilən 30-cu Avropa çempionatında qızıl medalları Serbiya voleybolçuları qazanıblar. Sonrakı yerlərdə Hollandiya, Türkiyə və Azərbaycan komandaları qərarlaşıblar.

Qitə çempionatına sentyabrın 8-də yekun vurulacaq.

Paralimpiya

Milli Paralimpiya Komitəsində (MPK) Azərbaycandakı Amerika Ticarət Palatasının ("AmCham Azərbaycan") nümayəndələri ilə görüş keçirilib.

Görüşdə iki qurum arasında birgə əməkdaşlığın mümkün istiqamətləri müzakirə edilib.

MPK-nın prezidenti İlqar Rəhimov ölkəmizdə Paralimpiya hərəkatının inkişafı sahəsində görülmüş işlər, əldə olunmuş nailiyyətlər və gələcək planlar barədə "AmCham Azərbaycan"ın nümayəndələrinə geniş məlumat verib, birgə əməkdaşlığın mümkün istiqamətləri barədə öz təkliflərini qonaqların diqqətinə çatdırıb.

"AmCham Azərbaycan"ın icraçı direktorunun müavini Zaur Kərimov çalışdığı qurumun fəaliyyəti barədə məlumat verib. Z.Kərimov həmişə MPK-nın fəaliyyətini izlədiklərini və paralimpiyaçılarımızın əldə etdikləri uğurlara sevindiklərini

Milli Paralimpiya Komitəsi Azərbaycandakı Amerika Ticarət Palatası ilə əməkdaşlıq edəcək

bildirərək, komitə ilə yaxından əməkdaşlıq etməkdə maraqlı olduqlarını qeyd edib.

Müzakirələrin yekunu olaraq paralimpiya hərəkatının inkişafına dəstək ola biləcək birgə layihələrin və təqdimatların

hazırlanması, korporativ sosial məsuliyyət mövzusunda tədbirlərin keçirilməsi və bu istiqamətdə nüfuzlu şirkətlərlə əlaqələrin qurulması sahəsində birgə fəaliyyət barədə razılığa gəlinib.

Stolüstü tennis

Macarıstandan iki medalla

Avqustun 20-də Macarıstanın Kışkunfeleddaha şəhərində Azərbaycanın yeniyyətə stolüstü tennisçilərinin də iştirak etdiyi mini kadetlər üçün təşkil olunmuş təlim-məşq toplanışı və beynəlxalq turnir başa çatıb.

Avropa Stolüstü Tennis Birliyinin və Beynəlxalq Stolüstü Tennis Federasiyasının "Avrotalant" (İstedad axtarışı) layihəsi çərçivəsində keçirilən turnirdə Avropanın müxtəlif ölkələrindən 50-dən artıq idmançı beynəlxalq dərəcəli münisiflər heyəti qarşısında bilik və bacarıqlarını nümayiş etdiriblər.

Azərbaycanın yeniyyətəmdərdən ibarət yığma komandası turnirdə 6 idmançı (3 qız, 3 oğlan) ilə təmsil olunub. Qızlar arasında keçirilən yarışda Mərziyyə Nürmətova gümüş, Aylin Əsgərova isə bürünc medal qazanıb. Komandamızın digər üzvü Arzu Aslanova isə turniri dördüncü yerdə başa vurub. Oğlanlar arasında mübarizə aparan Hüseyn Eylazov 5-ci, Adil Əhmədov isə 6-cı yerlə kifayətlənib.

Qeyd edək ki, "Avrotalant" layihəsi çərçivəsində keçirilən turnir və təlim-məşq toplanışının məqsədi milli assosiasiyaların idmançıları arasında ön istedadlı gəncləri seçib onlara dəstək olmaqdır.

Ötən ay Bakıda keçirilən XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı Azərbaycan cüdoçuları üçün də yaddaqalan oldu. Heydər Əliyev adına İdman Arenasında tatami üzərinə çıxan 12 (8 oğlan, 4 qız) idmançımızdan 2-si qızıl, 1-i gümüş, 3-ü isə bürünc medala layiq görüldü. Cüdoçularımız bu nəticə ilə komanda hesabında üçüncü pillədə qərarlaşdılar. Oğlanlardan ibarət komandamız isə festivalı birinci pillədə başa vurdu.

“Olimpiya festivallarının yeniyetmə idmançılar üçün əhəmiyyəti çox böyükdür”

Sözsüz ki, qazanılan medallarda tək Azərbaycan Cüdo Federasiyasının deyil, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən idman klublarının da payı kifayət qədərdir. Bakıdakı festivalda fəxri kürsüdə yer alan idmançılar ölkənin qabaqcıl klublarında məşq edir və illərlə çəkdiyi öziyyətlər sayəsində bu pilləyə gəlib çatırlar. Belə idman ocaqlarından biri də paytaxtın ən müasir idman klublarından olan “Judo Club 2012”dir. Veteranlar arasında dəfələrlə dünya və Avropa çempionu, cüdo üzrə Əməkdar idman ustası, Azərbaycan Cüdo Federasiyasının İcraiyyə Komitəsinin üzvü, “Cüdo Klub 2012” İctimai Birliyinin sədri Azər Əsgərov tərəfindən təsis olunan klubda idmançıların yüksək səviyyədə məşq etməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Klubun idmançıları da bu diqqət və qayğıdan yararlanaraq nailiyyətlərini artırmağa çalışırlar. Avropa Gənclər Olimpiya Festivalında qızıl medal qazanan Hüseyn Məmmədov (+90 kq) da bu idman klubunun yetirməsidir. Qəzetimizin ötən sayında klubun istedadlı yetirməsi ilə müsahibəni dərc etmişdik. Oxucular həmin müsahibədə yeniyetmə cüdoçunun idmana gəlişi, Bakı-2019-da keçirdiyi zəfər yolu və gələcək planları haqqında ətraflı məlumat əldə etmişdik. Bu dəfəki sayımızda isə H.Məmmədovun məşq etdiyi kluba yollanaraq, idmançı haqqında “Judo Club 2012”nin rəsmilərinin fikirlərini öyrəndik. Burada bizi cüdo və sambo üzrə SSRİ idman ustası, Azərbaycanın Əməkdar məşqçisi, təqaüddə olan polis polkovniki, “Judo Club 2012”nin direktoru Hafis Hacıyev qarşıladı. Hafis müəllim bizimlə söhbətində klubun yetirməsinin Bakı-2019-da uğurlu çıxış etdiyini bildirərək, onun bu nəticə ilə klubun digər idmançıları üçün də nümunə olduğunu dedi.

“Azərbaycan cüdoçuları Avropa Gənclər Olimpiya Festivalını uğurla başa vurdular. Qazanılan medallar da bunu bir daha təsdiqləyir. Sevincirici haldir ki, festivalda fərqlənən idmançılar arasında “Judo Club 2012”nin yetirməsi Hüseyn Məmmədovun adı var. Hüseyn klubun ən perspektivli idmançılarından biridir. O, festivaldan bir ay əvvəl Polşada təşkil olunan Avropa birinciliyində bürünc medal qazanmışdı. Hüseyn əldə etdiyi uğurlu nəticələrlə klubumuzun digər idmançılarına da örnəkdir. Bu qələbə həm də, klubda işlərin yüksək səviyyədə qurulduğunun göstəricisidir. Festivalların nəticələrinə nəzər salsaq, bu yarışın qalibləri arasında gələcəyin Olimpiya çempionları və mükafatçıların çıxacağını görürük. Bu səbəbdən Olimpiya festivallarının yeniyetmə idmançılar üçün əhəmiyyəti çox

böyükdür. Festival idmançıların gələcəkdə böyük qələbələrini təmin etməklə, onların istəklərini də tam şəkildə ortaya qoyur. Həmin idmançılar artıq özlərinə daha çox güvənilirlər. Çalışsınlar ki, nəticələrini böyüklər arasında keçirilən dünya, Avropa çempionatlarında və Olimpiya Oyunlarında təkrarlasınlar. İnanıram ki, Hüseyn də gələcəkdə bundan istifadə edərək Olimpiya Oyunlarının ən ağır çəkili cüdoçusu kimi, Azərbaycanın idman tarixinə düşəcək. Onda bu istedadlı və istəyi görürəm”, - deyərək Hafis Hacıyev bildirdi.

Əməkdar məşqçi bildirdi ki, rəhbərlik etdiyi klubun uğurları təkə Hüseynin qazandığı nailiyyətləri əhatə etmir. Həmin idman ocağında gələcəyin istedadlı cüdoçuları da yetişirlər.

“Bu gün klubun kifayət qədər istedadlı idmançıları var. Düzdür, festivalda Hüseynlə yanaşı, klubun

digər istedadlı üzvü Nicat Məmmədli də iştirak etməli idi. Lakin onun adı yarışın iştirak ərizəsinə daxil edilmədi. Qeyd edim ki, Nicat Məmmədli də sonuncu Avropa birinciliyinin bürünc medalçısıdır. Klub bir neçə ildir ki, fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, əldə olunan nəticələrimiz kifayət qədərdir. Təbii ki, bu gün “Judo Club 2012”nin bu səviyyəyə çatmasında, uğurlarımızın artmasında Azər Əsgərovun rolu çox böyükdür. Azər Əsgərov bu gün, həqiqətən də, ölkəmizdə cüdonun inkişafı üçün öz bacarığını əsirgəmir. O, klubda hər bir idmançıya və məşqçiyə diqqət və qayğı ilə yanaşır, onların bütün istəklərini həyata keçirməyə çalışır”, - deyərək Hafis Hacıyev bildirdi.

Hüseyn Məmmədovun qələbəsinə hədsiz dərəcədə sevinənlərdən biri də onun şəxsi məşqçisi, “Judo Club 2012”nin cüdo üzrə baş məşqçisi, Azərbaycanın Əməkdar məşqçisi Tərhan Həsənovdur. Yetirməsinin Bakı-2019-da qazandığı uğuru yüksək noticə kimi dəyərləndirən mütəxəssis Azərbaycan cüdosunun Hüseyn Məmmədov kimi yeni bir ağır çəkili pəhləvan qazandığını qeyd etdi: “Hüseyn 8 yaşından cüdo idman növü ilə məşğul olur. Hələ idmana yeni başlayan vaxtlardan onun çox böyük fiziki gücə malik olduğunu müşahidə etmişdim. Hüseynin, həqiqətən də, gələcək üçün böyük potensial vəd edən idmançı olacağını düşünürdüm. Yaşının az

olmasına baxmayaraq yarışlarda fəallığı ilə seçilirdi. Hüseyn bu yarışa qədər, respublika çempionatları ilə yanaşı, Avropa Kuboku və digər beynəlxalq turnirlərdə medallar qazanıb. Bu il gənclər üçün uğurlu adlandırmaq olar. Belə ki, o, ötən ay Polşanın paytaxtı Varşavada təşkil olunan Avropa birinciliyində üçüncü yeri tutub. Avropa Gənclər Olimpiya Festivalındakı tarixi nailiyyət isə bu istedadlı cüdoçunun daha böyük qələbələrinin müjdəçisidir. Onun hələ 17 yaş var. İnanıram ki, Hüseyn gələcəkdə ustalıq səviyyəsini daha da artıraraq, dünya, Avropa və Olimpiya Oyunlarının mükafatçıları sırasında yer alacaq”.

Klubun nümayəndələri ilə söhbət zamanı öyrəndik ki, “Judo Club 2012”nin yeniyetmə və gənclər idmançılarına gələn ay dünya çempionatı gözləyir. İnanıq ki, klubun yetirmələri bu məsul yarışlarda da uğurla çıxış edərkən, ölkəmizə medallarla qayıdacaqlar.

Azər Əliyev

Sentyabrın 21-22-də Şağın Olimpiya İdman Kompleksində Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Tahir Həsənovun xatirəsinə həsr olunan taekvondo üzrə açıq birincilik keçiriləcək.

Yarışda 2002-2004-cü, 2005-2007-ci, 2008-2009-cu, 2010-2011-ci illər təvəllüdü oğlan və qızlar mübarizə aparacaqlar.

Taekvondoçular xatirə turnirində bir araya gələcəklər

Uşaq, yeniyetmə və gənclər taekvondoçular arasında təşkil olunaçaq turnirin məqsədi bu idman növünü təbliğ və inkişaf etdirmək, ən yaxşı mükətbəli taekvondoçuları aşkarlamaq, yığma-

ya namizədləri seçmək, mükətbəldə taekvondoya marağı artırmaq, mükətbəlləri bu idman növü ilə münəzəm məşğul olmağa cəlb etmək, onların ustalıq səviyyəsini artırmaqdır.

Yarış Bakı Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsi, Azərbaycan Məktəb İdmanları Federasiyalarının təşkilatçılığı, Gənclər və İdman Nazirliyinin, Azərbaycan Taekvondo Federasiyasının dəstəyi ilə beynəlxalq taekvondo qaydalarına uyğun keçirilir.

Turnirdə hər çəki dərəcəsinə fəxri yerləri tutmuş idmançılar müvafiq dərəcəli diplom, medallar və xatirə hədiyyələri ilə mükafatlandırılacaqlar.

Uşaq paralimpiyaçılar üzgüçülük yarışlarında

Respublika Paralimpiya İdman Kompleksində Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyinə həsr olunan uşaq üzgüçülük üzrə açıq çempionat keçirilib.

Çempionatda müxtəlif yaş kateqoriyalarında

olan 100-dək idmançı, o cümlədən Uşaq Paralimpiya Komitəsinin üzgüçüləri iştirak ediblər.

Turnirdə 2009-2010-cu il təvəllüdü uşaqlar arasında paralimpiyaçı Əli Vəliyev, 2007-2008-ci il təvəllüdlülərin yarışında Elnarə Nizami və Əli Səfərəliyev 50 metr məsafəyə sərbəst üsulla üzgüçülük yarışlarında birinci olublar. Görmə məhdudiyyətli paralimpiyaçı Elxan Qurbanov isə öz yaşdları arasında üçüncü yeri tutub.

Beləliklə, çempionatda iştirak edən uşaq paralimpiyaçılar 3 qızıl və 1 bürünc medal qazanıblar.

Futbal liqalarında mövsümün başlama vaxtı müəyyənləşib

Futbal üzrə Yüksək, Birinci və İkinci liqalarda 2019-2020-ci il mövsümünün başlama vaxtı müəyyənləşib.

Yüksək Liqaya sentyabrın 11-də start verəcək. Birinci Liqanın oyunları isə iki gün ərzində

də keçiriləcək. Bu liqada oyunlar sentyabrın 13-də və 14-də başlayacaq. İkinci Liqada birinci turun görüşləri sentyabrın 15-də baş tutacaq.

Bütün liqaların oyunları Bakı İdman Sarayında keçiriləcək.

Bölgə idmanı

Rayon birinciliyinin qalibləri mükafatlandırılıblar

Biləsuvar Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin təşkilatçılığı ilə rayonun “Bilyard klubu”nda rayon birinciliyi keçirilib. Birinciliyin mükafatlandırma mərasimində çıxış edən Biləsuvar Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Azad Quliyev yarışın keçirilməsində əsas məqsədin gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkil olunması və bilyard idman növünün daha da inkişaf etdirilməsidir. O, mükafatlayıq yerlər tutan gəncləri təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb.

Olimpiya sistemi ilə keçirilən mübarizənin final mərhələsində yüksək noticə göstərən Ruslan Əmirli birinci yeri tutub. İlqar Feyzizadə ikinci, Kənan Məmmədli üçüncü yerə sahib olublar.

Qaliblər Biləsuvar Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin diplomları ilə mükafatlandırılıblar.

Bərdə Olimpiya İdman kompleksində respublika turniri keçirilib

Avqustun 23-də Bərdə Olimpiya İdman Kompleksində aprel döyüşlərində şəhid olmuş baş leytenant Ziya Həsənovun xatirəsinə həsr edilmiş uşaq üzrə respublika turniri keçirilib. Yarışda şəhər və bölgələrdən 200-ə yaxın idmançı mübarizə aparıb. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən yarışda qalib və mükafatçılar müəyyənləşib. Yarışın qalibləri diplom və medallarla təltif olublar.

İnsan zəkasının məhsulu olan şahmat bəşəriyyətin ən böyük icadı olan kompüterlə sıx əlaqəlidir. Müasir dövrimizdə zəka sahibləri ən güclü partiyaları onun vasitəsilə oynayırlar. Bəzən şahmatçılar kompüterlə qarşılaşmada məğlubiyyətlə üzləşirlər. Amma unutmaq lazım deyil ki, bu "dəmir parçası"nı yaradan da məhz şüurlu insandır. Yəni insanın düşüncəsi və təfəkkürü hər şeydən üstündür.

Tarixə düşən icadlar, onların sirri

Hələ kompüter icad olunmayan vaxtlarda insanlar şahmat qurğusu yaratmaq haqqında düşünürdülər. Bunun üçün onlar tarixə yeni bir icad bəxş etdilər. Belə ki, Avstriya kraliçası Mariya Terezanın sifarişi ilə hazırlanmış "şahmat oynayan türk" (XVIII) adlı aparat şahmat tarixinin ilk avtomat qurğusu oldu.

Bu qurğu çox ustalıqla hazırlansa da, sonradan onun saxta və bəsit olduğu üzə çıxdı. Sən demə, qurğunun içərisində canlı şahmatçı öyləşirmiş. İnsanları bir müddət aldatdıqdan sonra, həmin qurğunun sirri açıldı və o öz dəyərini itirdi.

Növbəti şahmat qurğusu II Dünya müharibəsindən sonra hazırlandı. O dövrün məşhur riyaziyyatçısı Alan Tyuring məşhurlu şahmat oynamaq üçün alqoritm hazırladı. 1947-ci ildə Tyuring ilk

Düzdür, o zaman şahmatın fiqurları standart deyildi. Lövhədə cəmi 12 fiqur olurdu, fil isə, ümumiyyətlə, yox idi. Bir neçə ildən sonra fon Neymanın yaratdığı bu kompüter ("MANIAC") insanlarla şahmat oynadı: Güclü şahmatçılar kompüterə qalib gəlir, təcürbəsizlər isə cəmi 23 gedişdən sonra mütləq məğlub olurlar. Keçmiş SSRİ-də kompüter şahmatının işlənilib hazırlanması ilə ilk dəfə 1963-cü ildə maraqlanıblar. Keçmiş Sovetlər birliyində hazırlanan "Kaissa" kompüter 1980-ci ilə qədər amerikalıların hazırladıkları variantları

qədər də çox deyil. Ona görə ki, müxtəlif partiyalarda eyni vəziyyət təkrarlana bilər. Mütəxəssislərin fikrincə, hesablamalar zamanı şahmatda 1043 vəziyyət yaranır. Əgər bütün vəziyyətləri kompüterə yerləşdirmək mümkün olsa, şahmat proqramı ideal bir şəkil alır. Yəni hər hansı bir partiyada qalib gəlmək mümkündürsə, kompüter mütləq həmin variantı tapacaq. Lakin bütün vəziyyətləri informasiya daşıyıcısına yerləşdirmək mümkün deyil. Bunun üçün ayın fiziki ölçülərinə bərabər bir yer lazımdır. Kompüterlər isə yalnız partiyalar zamanı gedişləri analiz edir, növbəti gedişləri hesablayır və yəni başlanacaq vəziyyətləri qiymətləndirir. Kompüter nə qədər gedişi hesablaya bilər?

Vladimir Arlarov 1974-cü ildə şahmat proqramları hazırlayanlar arasında dünya çempionu adına layiq görülüb. O, "Kaissa" şahmat kompüterinin yaradıcılarından biridir. Yuxarıda adı çəkilən alqoritmlər daha çox riyazi tapşırıqların əsasında yaradılırdı. Lakin mütəxəssislər aparıcı şahmatçılardan təcürbəsizlərə əsaslanan və canlı insanların istifadə etdikləri prinsiplər əsasında qurulan kompüter hazırlamaq istəyirdilər. Bu cür kompüter daha sürətlə və "insan kimi" oynayacaqdı. Bu, heç də asan məsələ deyildi. Məşhur rus şahmatçısı Mixail Botvinnik uzun illər belə bir şahmat kompüterini yaratmaq barədə düşünmüş, lakin bu işi sona çatdırma bilməmişdi.

kompüterlər istehsal olunur. Lakin yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, adi insanlar onlardan istifadə etmək iqtidarında deyillər. Məsələn, Vladimir Kramnikin yarışdığı "Deep Fritz" (iki prosessorlu "Compaq ProLiant DL 760")

kompüter proqramda olan səhvləri dərhal "görür", şahmatçı isə, təbii ki, mütləq səhvə yol verir. Bəzən qələbə üçün insana yüzlərlə dəqiq gediş lazım olur. Bu isə nadir hallarda mümkündür. Bos debüt bazası ilə endşpilin birləşməsi və kompüterin "başlamaq və qalib gəlmək" taktikası mümkündürmü? Qeyd edək ki, 1-ci fiqurun gücləndirilməsi ilə mümkün gedişlər də güclənmiş olur. Belə olduqda vaxtın və ehtiyatın çoxluğu tələb edilir. 7 fiqurlu endşpillər buna, qismən də olsa, imkan yaradır.

Müasir dövrimizdə daha sürətli şahmat oynayırlar. Bu baxımdan şahmatçıların gedişləri hesablamaya vaxtı qalır. Bunun qarşısını almaq üçün kompüterin zəif cəhətlərini axtarmağa başladılar. Kompüterin oyunu nə ilə fərqlənir? İlk növbədə, bu dəmir parçası etibarlıdır. Onun proqramı alqoritmə əməl edir və heç bir saxtakarlığı yaxın buraxmır. Təbii ki, kompüterin "məntiqi" insanın oyun düşüncələri ilə üst-üstə düşür. Məsələn, partiyaların birində kompüter atı vurmaqla vəziri götürmək və 5 gedişə mat etmək "fikrinə düşüb". Ancaq eksor şahmatçılar bu variantdan istifadə etməzdilər. Qeyd edək ki, kompüter mülmat bazasına istinad edir. Standarta uyğun olmayan və ya yeni tapılmış gedişlərin kompüter üçün heç bir fərqi yoxdur. 5-6, əsasən

Düşünülümüş şahmatı yalnız insan oynaya bilər

İlk modellər 1 saniyə ərzində 500 vəziyyət yarada biləcək gediş etməyi bacarırdı. Müqayisə üçün deyək ki, yenicə başlayan şahmatçı hər gediş üçün 3 dəqiqə sərf edir.

Düşüncələr sonsuz, ömür isə qısa...

1958-ci ildə Pitsburq Universitetinin alimləri "Alfa-beta alqoritm" adlı kompüter proqramı hazırladılar. Bu proqram son nəticəyə təsir etməyəcək variantların

İntellekt müharibəsi və kölgədə qalan qələbə

Elm adamları 1 saniyə ərzində daha çox əməliyyat yerinə yetirə biləcək xüsusi şahmat kompüterləri hazırlamağa başladılar. İlk belə kompüter Bell Ken Tompsonun laboratoriyasında hazırlandı. Tompsonun kompüter 1950-ci illərdə dünya Şahmat Kompüterlərinin turirində qalib gəldi. Sonradan isə yeni yaradılmış "Cay X_MP" öz gücünə görə Tompsonun kompüterini üstələdi. 80-ci illərin sonlarında saniyədə minlərlə əməliyyat edən "Chip Test" və "Deep Thought" (DT) kompüterləri yarandı. DT o zamankı dünya çempionu Qarri Kasparovla keçirdiyi hər iki partiyada məğlub oldu. Əvəzində isə tanınmış gressmeysterlərə qalib gəldi. Bu kompüter EHM (Elektron Hesablayıcı Maşınlar) yaradıcılarını ciddi maraqlandırdı. Onlar "Deep Blue" yaratdılar. Bu kompüter dünyanın ən güclü qadın şahmatçısı hesab edilən macaristanlı Yudit Polqara qalib gəldi. Eyni vaxtda keçirilən blits-turirdə Kasparovla yarışan "Deep Blue" yalnız əlavə matçda dünya çempionuna təslim oldu. 1996-cı ildə "Deep Blue"-nin Kasparovla ilk oyunu təşkil edildi və dünya çempionu kompüterə 4:2 hesabı ilə qalib gəldi. Qeyd edək ki, elmin son nailiyyətlərindən olan bu kompüter saniyədə 100 mln vəziyyəti hesablamaya bacarırdı. 1 ildən sonra Kasparovla "Deep Blue" arasında revanş oyunu keçirildi. Kompüter şahmatçı 3,5:2,5 fərqi ilə məğlub edə bildi. O vaxt kompüter vəziyyətləri qiymətləndirməyi və oyunu bu qiymətləndirmə əsasında qurmağı bacarmırdı. "Dəmir parçası"nın oyunu və qələbəsi yalnız texniki gücü hesabına başa gəlirdi.

Superkompüter adı insan üçün nəzərdə tutulmayıb

Onun inkişafı alqoritm proqramlarının yaxşılaşdırılması sayəsində baş verir. Düzdür, hazırda güclü "beyin"ə malik olan

şahmat proqramını yaratdı. Onunla bir vaxtda bu işlə daha bir şahmatçı - Klod Şennon da məşğul olurdu. 1949-1950-ci illərdə o, şahmatda həlli üçün tapılan bir məsələ yaratdı: Hər gedişdən sonra variantların sayı arta bilər.

Tədqiqatçı bu məsələnin həlli üçün 2 variant üzərində dayanmışdı: A - şahmatın bütün variantlarından istifadə strategiyası; B - şahmatçıların təcürbəsinə əsaslanaraq, lazım olmayan variantların konara atılması.

İlk kompüterin layihəsi Con fon Neyman tərəfindən hazırlandı. Bu layihə, əslində nüvə silahının hazırlanmasında qarşıya çıxan çətinlikləri aradan qaldırmaq üçün idi. 1 saniyədə 10 min əməliyyatı yerinə yetirəcək layihənin nümunəsi 1950-ci ildə ictimaiyyətdə təqdim olundu. Bu layihə ilk dəfə şahmat proqramını tərtib edən aparatda tətbiq edildi.

üstələyirdi. Sonradan hesablayıcı maşınların istehsalında baş verən tənəzzül kompüterdə yeni nəticələr qazanmağa imkan vermədi.

Şahmat lövhəsində yaranan vəziyyətlərin ümumi sayı o qədər də çox deyil

Şahmatda ən böyük problem variantların çoxluğu hesab edilir. Bəs, görəsən, əslində necədir? Adı vəziyyətdə mümkün 40 gedişdən istifadə olunur. Cavab gedişləri də bu qədərdir. Deməli, cütlüklərin yarımgedişləri 1600, tam gedişləri 1600x1600=2,5 mln vəziyyət yaradır. Riyaziyyatçılar şahmat partiyalarının sayını 10-dan 120 dərəcəyə qədər olduğunu qeyd edirlər. Buna "Şennon sayı" deyilir. Şahmat lövhəsində yaranan vəziyyətlərin ümumi sayı o

əksəriyyəti konara atmağa imkan verirdi. Qeyd etmək lazımdır ki, alfa - beta axtarışı və onun müxtəlif şəxələri müasir şahmat proqramının özünü təşkil edir. Bu proqramın mahiyyəti belədir: birinci variant analiz edilir, əgər ikinci variant birincidən pisdirsə, o, konara atılır. Çünki bütün hallarda birinci variant qəbul ediləcəkdir. "Alfa-Beta alqoritm" imkan verirdi ki, kompüter az vaxt sərf etməklə çoxlu gediş edə bilsin. Məhz bu proqramın tətbiqindən sonra kompüterlər daha güclü şahmat oynamağa başladı. Lakin dünyanın ən güclü zəka sahibləri ilə qarşılaşmada kompüterlər hələ də acizdir. Səmərəli metodların hazırlanmasında sovet riyaziyyatçıları Brundo və Arlarovun rolu böyükdür. Aleksandr Brundo tərəfindən xüsusi alqoritm hazırlanıb. Bu, kompüterə ayrı-ayrı vəziyyətlərdə daha yaxşı oynamaq imkanı yaradırdı.

Endşpil bazası hər zaman yeni variantlarla gücləndirilir

Əlbəttə, insanların təcürbəsindən yararlanmaq mümkün deyildi. Debüt bazanın yaradılması imkan verirdi ki, ilk 20-25 gedişin vəziyyəti nəzərə alınmasın, hazır olan, işlənmiş variantlardan istifadə edilsin. Burada kompüterlərin "təcürbəsindən" istifadə olunurdu. 80-ci illərin əvvəllərində Ken Tompson 4 və 5 fiqurlu endşpil sonluqlu baza yaratmağa müvəffəq oldu. Endşpil bazası hər zaman yeni variantlarla gücləndirilir. Artıq 6-7 fiqurlu endşpillər mövcuddur. Endşpil qaydaları üzrə kompüterlə mübarizə aparmaq çox çətinidir. Çünki

(ardı var)

Hazırladı:
Anar ƏHMƏDOV

Adi günlərdən biridir. Metro stansiyasından çıxaraq əzəmətli Bakı Dövlət Universitetinin Gəncənin qoşa qala qapılarını xatırladan darvasına doğru addımlayır. Dörd-beş mühafizə əməkdaşı içəri girənlərdən vəsiqə tələb edir: "Vəsiqələri göstərin", "Hər kəs tələbə biletini təqdim etsin"...Mən də tələbə biletini orta yaşlı mühafizə əməkdaşına göstərirəm. Təbəssümlə "Artıq səni tanıyırsan, keç", deyir. Əlbəttə, mən də onları tanıyıram. Hər halda dörd ildir ki, bir-birimizi görürük. Dərsimin 13:50-də başlamasına baxmayaraq, xeyli tez gəlmişəm. Telefonumdakı elektron saata baxıram, hələ saat yarım vaxtım var. Universitetin həyatında gözəməyə başlayıram. Uzaqdan sux qaməti ilə mənə doğru gələn mülki müdafiə və həyat təhlükəsizliyi kafedrasının müəllimi Vasif Piriyevi görürəm. Görüşürük. Adəti üzrə "Cavan oğlan, necəsən?" deyə soruşur. İllər keçsə də, müəllimlərimiz heç dəyişməyiblər. Eyni səmimiyyət, eyni sadəlik...

Birinci və ikinci kursda oxuyanda dərslərdən sonra həmişə universitetin həyatındakı "Pepsi" adlı kafeyə gedərdik. Burada səmimi söhbətlər edərdi, bir çayniki iyirmi qəpiyə olan çayla sanki yorğunluğumuzu çıxarırdıq. Ancaq, əlbəttə, əsas məsələ çay yox, möhöz həmin söhbətlər idi. Sonradan buranın adı dəyişildi, ardınca isə kafe ləğv edildi. İndi həmin ərazidən keçəndə istər-istəməz köhnə xatirələr yadıma düşür və xeyli müəssisə oldum. Təkcə mənim üçün yox, bütün tələbələr üçün on doğma məkanlardan biri idi, yəqin ki, bu kafe.

Universitetin əsas tədris binasında məşhur bir tələbə yeməxanası var. Amma, vallah, daha çox restorana oxşayır. Kifayət qədər böyükdür. Bir çox hallarda burada yer tapmaq da müşkül məsələyə çevrilir. Həmişəki kimi yenə də içəridə xeyli tələbə var. Düz beş dəqiqəlik axtarıqdan sonra, nəhayət ki, boş bir masa tapı bilirdim və bir stəkan çay alıb otuurdum. Adətən, ad günlərini burada keçirdik. O qədər çox xərçimic də çıxmazdı. 10-15 stəkan çay, bir də balaca tort. Axı tələbenin, necə deyirlər, gücü ancaq aldığı təqaüdə çatır. Masa kasıb olsa da, özümüz o qədər bəxtiyar idik ki. Çünki qayğısızdıq. Yeganə problemimiz ilk dərəcə gecikməmək təlaş, bir də bəzən seminarlara yaxşı, daha doğrusu, müəllimin tələb etdiyi səviyyədə cavab verməmək qorxusu idi. Bu düşüncələrlə çayımı içərkən yan masadan bir nəfər tələbə yaxınlaşdı. Hiss olunur ki, birinci kursdur: "Bağışlayın, biz burda ad günü keçirəcəyik. Stul çatışmır. Sizin masadan götürə bilirik?". Təbəssümlə başımı tərpedərək razılığımı bildirirdim. İki-üç dəqiqədən sonra həmin tələbə öləndə plastik boşqaba qoyulmuş bir dilim tortla gəlir: "Buyurun, bu da sizin", - deyir. Nədənə, bu tələbə yeməxanasında kəsilən tortlar həmişə dadlı olur. Tortu yedikdən sonra buradan çıxıram. Nədənə mənə elə gəlir

ki, bu böyük yeməxanada tək oturmaq elə də yaxşı deyil.

Universitetimizin muzeyinə gedirdim. İlk dəfə birinci kursda oxuyanda üç tələbə yoldaşla birlikdə gəlmişdim bura. Bu, ikinci gəlişimdir və yəqin ki, bəlkə də sonuncudur. Doğrudur, muzey o qədər də böyük deyil. Lakin burada təkcə universitetin yox, eləcə də, bütünlüklə Azərbaycanın tarixini özündə əks etdirən eksponatlar var.

Ardınca kitabxanalara yollanırdım. Vaxtı ilə o qədər dərslər və dərslər vəsaiti götürmüşük ki bu kitabxanalardan. Heç

idi... Sürətlə oxunulan mühazirələrə, on ballıq qiymətləndirmə sisteminə öyrəşə bilmirdik. Orta məktəb üçün darıxdırıcı. Lakin indi mənə elə gəlir ki, 100 ildir buradayam. Bəlkə də, gəncliyimin və bütövlükdə ömrümün ən gözəl xatirələri bu ali təhsil müəssisəsinə bağlıdır. Vaxt necə gəldi, necə keçdi bilmədim. Sanki dənən qəbul imtahanı verirdim. İndi isə artıq məzun olmaq əvəzindəyəm. O qədər hadisə olub ki, ötən illər ərzində. Yazsam, kitab olar. Bəlkə də, nə vaxtsa yazaram. Kitabın adını da elə "Mənim universitetim" qoyaram. Bu düşüncələrlə

seminarı başlayır. Dərs bitəndən sonra fakültəni tərk etməyə, evə getməyə hazırlaşır. Havanı müəyyənləşdirmək üçün auditoriyanın pəncərəsindən bayıra boylananda yenə keçmiş müəllimlərimizdən birini - filoloq, professor Ramiz Əskəri görürəm. Kiminləsə qızğın müzakirələr aparır. Bəlkə də, elə Türk ədəbiyyatından danışır. Axı o, görkəmli türkoloqdur.

Qaranlıq dəhliz, demək olar ki, səssizdir. Sadəcə açıqbağlı bağlanan qapıların cırtlması səssizliyi pozur. Toləsmədən aşağı düşürəm. Həyətə çıxanda bir anlıq çevrilir

bilsin, elə bu səbəbdən də mənə belə əziz, doğma gəlir. Allah bu təhsil ocağının əsasını qoyanlara qəni-qəni rəhmət etsin. O qədər böyük bir xəzinə bəxş ediblər ki, Azərbaycana, hətta bütün Qafqaza və bəlkə də, dünyaya. Sevindiricidir ki, buranın məzunları arasında ümummilli lider Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyət, yüzlərlə, minlərlə görkəmli alim var.

Müsəlman Şərqində ilk dünyəvi və müasir ali təhsil ocağı olan, tarixən ən müxtəlif mərhələlərdə elmi və ictimai düşüncənin lokomotivi kimi çıxış edən BDU 100 illik yubileyi əvəzindədir.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu ali təhsil ocağının cəmiyyət həyatındakı yerini və müstəsna rolunu yüksək dəyərləndirərək Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda Bakı Dövlət Universitetinin müəllim Şərqində yeni tipdə ilk ali məktəb kimi yarandığı vaxtdan etibarən nailiyyətli zəngin şəxsiyyətli bir yol keçdiyi qeyd olunub. Daim Azərbaycançılıq məfkürəsinə sadiqlik nümayiş etdirərək ölkədə ali təhsil sisteminin qurulmasında, elmi tədqiqatların son texnologiyaların tətbiqi ilə müasir standartlara uyğun aparılmasında və ümumən milli özünüdərk prosesinin sürətləndirilməsində böyük xidmətləri xüsusi vurğulanıb.

BDU tarixən vətənpərvər ziyalıların fədakar əməyi sayəsində yetirdiyi ictimai-siyasi, elm və mədəniyyət xadimləri ilə Azərbaycanın mövcud simasının təşəkkülünə böyük töhfələr verib. Sərəncamda ali təhsilimizin fəlakəti kimi müasir dövrdə BDU-nun qarşısında duran missiya, inkişaf hədəfləri də öz əksini tapıb.

BDU-da təhsil alan tələbələr sayının ildən-ildə artması da birbaşa olaraq onun beynəlxalq aləmdə əldə etdiyi uğurlarla bağlıdır.

Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin həmyaşıdı, böyük tarixi şəxsiyyətlərin bizzdən əvvəllilərə, bizə və gələcək nəsillərə qoyub getdikləri ən böyük mirasdır. İndi burada təhsil alan gənclər, o cümlədən xarici tələbələr Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin misilsiz xəzinəsi ilə tanış olduqlarına görə sevinirlər.

Bakı Dövlət Universiteti ötən illər ərzində çox çətin, lakin şəxsiyyətli bir yol keçib və nəhayət, zirvəyə çatıb-100 ilin zirvəsinə! Elə bir zirvə ki, buradan Azərbaycanın 1919-cu ildən bu günə kimi olan tarixi açıq-aydın görünür. Elə bir zirvə ki, fərqli vaxtlarda bu müqəddəs təhsil ocağı ilə yolu kəsişən hər kəs-istər müəllimlər, istərsə də tələbələr buranın məzunu olmuş ümumilli lider Heydər Əliyevin "Mən fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam" sözlərini fərhlə yada salaraq qürur duyurlar.

Kənan Novruzov,
"Olimpiya dünyası" qəzetinin əməkdaşı

Bakı Dövlət Universitetinin "100 ilin zirvəsində" mövzusunda keçirdiyi müsahibəyə təqdim olunur.

100 ilin zirvəsində

vaxt əliboş qayıtmamışam. Bəzən mənə elə gəlir ki, burada axtardığınız bütün kitablar var. Kimi kitabları götürüb evdə oxuyur, kimi də ali məktəbin oxu zalında. "Oxu zalı" demişkən, burada da cəmi bir dəfə olmuşam indiyə kimi. Qrup yoldaşla birgə gedib mülki müdafiə fənninin fərdi işlərini yazırdıq. Nə az, nə çox, 15 səhifə yazmışdıq. Çox yorulmuşduq. İndi daha çox-40, 50 səhifə yazmağa razıyam. Bircə qoynuna sığdığım bu qəcaman universitetdən ayrılmaq vaxtı çatmayıdı...

Saatıma baxıram. Artıq dərslər başlamasına az qalıb. Ləngimədən təhsil aldığı fakültənin yerləşdiyi tədris binasına tərəf irəliləyirəm. Qəfildən bir səs eşidirəm: "Salam, necəsən, bala?". Üzümü çevirirəm ki, ilk müəllimlərimizdən biri olan, filologiya fakültəsinin Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrasının professoru Yeganə İsmayılova. Onu görüb sevinirdim. Dərslərimlə maraqlanırdım. Her şeyin qaydasında olduğunu, artıq məzun olmağa hazırlaşdığını deyirdim. Xeyir-dua verir və ayrılırdı. Həqiqətən, ötən illər ərzində o, ən yaddaqalan müəllimlərimizdən biri idi. İndi təsadüfən onu görməyim birinci kurs xatirələrimi yadıma salır. İlk vaxtlar bu böyük universitet həyatı, işıqlı dəhlizlər bizə necə də yad

binaya daxil olur, gənc mühafizə işçisinə "Sabahınız xeyir" deyir və pillələrlə üçüncü mərtəbəyə qalxıram. Budur, göy fonda "Jurnalstika" yazılan banerlər üz-büzəm. "Jurnalstika"-11 hərflidir bu söz həyatımızın mərkəzindədir. Yəqin ki, həmişə də belə olacaq. Ötən illər ərzində müəllimlərim-dəkanımız Vüqar Zifəroğlu, professor Cahangir Məmmədli, dosentlər Zaur Babayev, Rəhilə Kəməməli, Sima Rəhimova və digərlərindən öyrəndiklərim bunu deməyə əsas verir. Həm də ən böyük uğurlarım, ən xoş xatirələrim seçdiyim ixtisas, nəzəriyyəsinə və təcrübəsinə yiyələndiyim bu peşə ilə bağlıdır. Dəhlizdə dayanıb zəngin vurulmasını gözəyondə fakültəmizin ən yaşlı və özünün səmimiyyəti ilə fərqlənən müəllimlərimdən, dosent Mahmud Mahmudovü görürəm. Zarafatla "Ay Kənan, sən məndən çox fakültədə olursan. Ne tez gəlmisən"-deyir. Qeyri-müəyyən cavab verirəm: "Çünki getməyə az qalıb..."

Dərslər başlanmasına işarə edən zəng vurulan kimi auditoriyaya daxil oluram. Hələ birinci kursdan tanıdığım professor Allahverdi müəllimin-Allahverdi Məmmədlinin dərsləridir. Dərs həmişəki kimi maraqlı, müzakirələrlə zəngin oldu. Ardınca da digər fənnin-online medianın

arxaya baxıram. Universitet binası o qədər nəhəng görünür ki. Sanki məni kölgəsində saxlayır, müdafiə edir. İri hərflərlə yazılan "Bakı Dövlət Universiteti" sözlərini dəfələrlə oxuyuram. Qeyri-iradi gülümsəyir və öz-özümə pıçıldaıram: "Universitetimin 100 yaşı tamam olur. Mən isə məzun olmağa, bu doğma məkanla vidalaşmağa hazırlaşırəm." Bilmirdim, onun bir ərslük yubileyinə sevinim, ya daha BDU ilə yolumuz kəsişməyəcəyinə görə kədərliyəm. Bir anlıq çox möhkəm külək əsdi və mənə elə gəldi ki, qarşısında dayandığım bina canlı imiş kimi, hərəkət edərək məni küləkdən qorudu. Geridə çətin, enişli-yoxuşlu və fərəhli bir 100 illik tarix qoyanda belə olur, yəqin. Daş-divar belə, hərəkətlənir, hətta, bəlkə də, danışır, eşidir. Kaş mənəm ona olan ehtiramımı, sevgimi də hiss edə. Bir də ki, axı adı daş-divar deyil. Neçə tarixi hadisənin, o cümlədən Azərbaycanın müstəqillik qazanmasının şahididir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mirasıdır. Müxtəlif zamanlarda xalqımıza, millətimize Məhəmməd Əmin Rəsulzadə kimi yüzlərlə şəxsiyyət bəxş edən təhsil müəssisəsidir. Yəni bütöv bir Azərbaycan, bütöv bir vətəndir Bakı Dövlət Universiteti. Hər daşında, həyətindəki hər ağacında, hər fakültəsində hiss olunur bu. Ola

Formula 1

"Williams" Qran-prilərin sayının azalmasının tərəfdarıdır

"Williams" komandası rəhbərinin müavini Kler Uilyams Formula 1 çempionatının təqviminin 22 mərhələyədək gözlənilən genişləndirilməsinə qarşı çıxış edib. Bundan başqa, o, Qran-prilərin sayının mövsüm ərzində azaldılmasını daha münasib hesab edir.

K.Uilyams deyib: "Fikrimcə, bizim limit müəyyən etməyimiz vacibdir. Bu limit ildə 21 yürüşü keçməməlidir. Şəxsən mən istərdim ki, Qran-prilərin sayı aşağı salınsın. Təkliflər artıqca tələbat aşağı düşür. Bu, iqtisadiyyatın əsaslarından. Avtomobil idmanında da möhöz belədir. Bundan başqa mərhələlərin həddən artıq çoxluğu çempionatı dəyərdən salır.

Həmçinin əməkdaşlar barədə də düşünmək lazımdır. Onların yüklənməsi daim arta bilməz. İri komandalarda ikinci tərkibə də heyət toplaya bilirlər.

Lakin bizim kimi kiçik komandalara bunun aidiyyəti yoxdur. 21-dən çox mərhələ ideyası "Williams" kimi komandalara uyğun gəlmir".

"Liberty Media" iyul ayında Formula 1 Böyük Britaniya Qran-Prisinin keçirildiyi Silverstoun trasının sahibləri ilə kontraktın 2024-cü ilədək uzadıldığını elan edib.

Təşkilatçılar 2020-ci ildə Formula 1 Böyük Britaniya Qran-Prisinin keçiriləcəyi tarixi də açıqlayıblar. Bu mərhələ həmin il iyulun 17-dən 19-dək təşkil olunacaq. Artıq yürüşlərin biletləri satışa çıxarılib və Silverstouna ümid edirlər ki, uik-end günlərində tribunalarla anlaşıla.

Silverstoun trasının idarəçi direktoru Stüart Prinql deyib: "Biz növbəti il keçiriləcək Formula 1 Böyük Britaniya Qran-Prisinin biletlərinin satışının başlanmasından məmnunuq. Formula 1-in 70 illik yubileyinə həsr olunacaq bayram şənliklərimiz uik-endin daha bir parlaq hadisəsi olacaq. Böyük Britaniyanın ən əlamətdar idman tədbirlərindən birini yaxşı yerlərdən izləmək üçün azarkeşləri biletləri mümkün qədər tez əldə etməyə davət edirik".

* * *

Formula 1-in mətbuat xidməti 2021-ci ilin aerodinamik borulu avtomobilinin ilk fotolarını yayıb.

Yeni bolidin "Zauber" aerodinamik borusunda ilk sınaqları cari ilin iyul ayında, Almaniya Qran-Prisindən əvvəl təşkil olunub. Testləşdirmələr tam məxfi şəraitdə keçirilib.

Hələ yanvar ayında keçirilən ilk sınaqlarda bolidin 60 faizi 2018-ci ilin məşhurlarının hissələrinə ibarət idi. İkinci testlər mart ayında yerinə yetirilib.

2021-ci ilin bolidinin işlənilməsi üçün hazırlanmasında ötmə əməliyyatı üçün şəraitin yaradılmasına xüsusi diqqət ayrılıb. Bununla bağlı ideya müəllifləri bolidlərin bir-birinin ardınca getməsinə şərait yaratmaqdan ötrü avtomobildən sonra qalan "çirkli" aerodinamik axının aşağı salınmasına çalışırlar.

* * *

Fransalı pilot Esteban Okon bu yaxınlarda "Renault" komandası ilə ikillik müqavilə bağlaya bilər.

Əgər razılığa baş tutarsa, o zaman Okon Niko Hülkenberqi əvəz edəcək və Daniel Rikkardonun yeni ortağı olacaq.

Okon ilə "Renault" komandası arasında saziş imzalanarsa, o halda düşünmək olar ki, Esteban artıq

"Mercedes"-in dəstəklənməsi proqramına daxil deyil. Valtteri Bottas isə ən azı bir mövsüm alman komandasında öz mövqeyini qoruyacaq. Daha əvvəl

"Mercedes"-in rəhbəri Toto Volf təsdiqləmişdi ki, komandadakı yeri yalnız Okon və Bottas namizədlərdir.

Hülkenberqə gəlmə, alman üçün karyerasını davam etdirməyə "Haas" komandası münasib yerdir. Orada Romen Qrojanın yeri təhlükə ilə üzləşə bilər. Bundan əvvəl Niko özü "Renault"-da qala biləcəyini ehtimal edirdi.

F U T B O L

Azərbaycan Premyer Liqası: "Səbail"dən maksimum nəticə

Avqustun 24-də futbol üzrə Azərbaycan Premyer Liqasının ikinci turuna start verilib. Turun açılış görüşü "Kapital Bank Arena" stadionunda oynanıb. "Sumqayıt" klubu "Səbail" komandasını qəbul edib. Görüş paytaxt təmsilçisinin 3:0 hesablı

və Şəhriyar Rəhimov (51) fərqləniblər. "Bank Respublika Arena"da keçirilən turun növbəti oyununda "Sabah" və "Keşlə" komandaları üz-üzə gəlib. Səbuhi Bayramovun idarə

73-cü dəqiqəsində Sezar Meza Kollı "Keşlə"ni azlıqda qoysa da, "Sabah" say üstünlüyündən yararlanma bilməyib. Bu nəticədən sonra "Keşlə" ilk qələbəsini qazanıb.

Çempionatın ikinci turunun növbəti oyununda son çempion "Qarabağ" doğma azarkeşlər önündə "Qəbələ"ni qəbul edib. "Azersun Arena"da keçirilən qarşılaşma Ağdam təmsilçisinin 3:0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb. Görüşün 61-ci dəqiqəsində Riçard Almeyda penaltını dəqiq yerinə yeritib. Matçın 63-cü dəqiqəsində isə Maqayə Qeyə fərqi iki topa çatdırıb. Oyunun 79-cu dəqiqəsində Abdullah Zubir qonaq komandanı növbəti dəfə məyus edib.

Bu nəticələrdən sonra "Səbail" və "Qarabağ" komandaları 6 xalla turnir cədvəlinin birinci-ikinci pillələrini bölüşürlər.

qələbəsi ilə başa çatıb. Baş məşqçi Aftandil Hacıyevin yetirmələrinin heyətində Ağabala Ramazanov (10, 69)

etdiyi qarşılaşma qonaq komandanın qələbəsi ilə yekunlaşıb. Yeganə qolu ilk hissənin uzatma dəqiqəsində Vüsal İsgəndərli vurub. Matçın

FIFA rəhbərliyi gələcəkdə yan xətt hakimlərinin özünə robotlardan istifadə etmək barədə düşünür. Bu haqda Britaniyanın "Mirror"

Yan xətt hakimləri robotlarla əvəz olunacaq

nəşri məlumat yayıb. "FIFA-nın departamenti artıq bununla bağlı müvafiq araşdırmalar aparır. Robotlar layihələri əvəz edə biləmi? Bunun gələcəkdə həyata keçməsi mümkündür" - deyərək FIFA-ya yaxın mənbə bildirib. Alim Yan Pirson isə deyib ki, 2030-cu ilə kimi Premyer Liqa, La Liqa və A seriyasında robot-hakimlərdən istifadə edilə bilər.

Qeyd edək ki, son illər futbolda müasir texnologiyaların tətbiqi genişlənməyə başlayır. İlk belə addım qolun qarşı xəttini keçib-keçmədiyini müəyyənləşdirən kompüter funksiyası olub. 2018-ci ildən başlayaraq isə VAR sistemi tətbiq olunub. Bunun sayəsində hakimlər epizodlara təkrar baxa və bundan sonra qəti qərar verə bilərlər.

Firon Britaniyanı tərk etmək istəyir

"Liverpool"un misirli hücumçusu Məhəmməd Salah klubu tərk etmək fikrindədir. Buna səbəb Salahın baş məşqçi Yürgen Kloppla soyuq münasibətdir. Salah bildirib ki, müqavilə müddəti başa çatdıqdan sonra o, İngiltərəni tərk edəcək. "Klopp yaxşı məşqçidir. O, uzun illərdən sonra "Liverpool"u bütün dünyada yenidən məşhurlaşdırdı. UEFA Çempionlar Liqası kimi nüfuzlu

yarışın qalibi etdi. Artıq o, bu uğurdan sonra özünü daha tələbbürlü aparır. Futbolçularla istədiyi kimi davranır. Bu isə mənim xoşuma gəlmir. Firsət düşsə, "Liverpool"dakı karyeramı yekunlaşdıracağam. Öz gücümü digər ölkələrin aparıcı klublarında sınaqda istəyirəm", - deyərək Məhəmməd Salah bildirdi.

Qeyd edək ki, yaranmış bu vəziyyətdən istifadə edərək, Madrid "Real"ı misirli futbolçuya müqavilə təklif edib. İspaniya təmsilçisi Salahı ötən mövsüm "Yuventus"a transfer olunmuş Kristianu Ronaldunun mövqeyini doldurmaq üçün real namizəd kimi görür.

Qeyd edək ki, yaranmış bu vəziyyətdən istifadə edərək, Madrid "Real"ı misirli futbolçuya müqavilə təklif edib. İspaniya təmsilçisi Salahı ötən mövsüm "Yuventus"a transfer olunmuş Kristianu Ronaldunun mövqeyini doldurmaq üçün real namizəd kimi görür.

Transfer xəbərləri

İspaniya

"Qalatasaray" bu yay transfer etdiyi Valentine Ozornvaforu icarəyə verib. Superliqa təmsilçisi nigeriyalı müdafiəçini İspaniya Sequndasında çıxış edən "Almeriya"ya göndərüb. 20 yaşlı müdafiəçi 2019-20 mövsümünü İspaniyada keçirəcək.

Qeyd edək ki, "Qalatasaray" Ozornvaforu bu yay Nigeriyanın "Enyimba" klubundan 300 min avroya transfer edib.

* * *

Madrid "Real"ı yeni transferi yaponiyalı futbolçusu Takefusa Kubonu icarəyə göndərüb.

Madrid təmsilçisi 18 yaşlı yarımmüdafiəçini digər La Liqa iştirakçısı "Malyorka"ya 1 illiyə icarəyə verib.

Qeyd edək ki, "Real" yapon oyunçunu bu yay "Tokio"dən transfer edib.

Almaniya

"Bavariya" növbəti transferini həyata keçirmək üzrədir.

Münhen klubu Mark Rokanın transferi üçün "Espanyol"la razılığa gəlib. 22 yaşlı yarımmüdafiəçi ilə 5 illik müqavilə imzalanacaq. "Bavariya" bu transferə görə İspaniya təmsilçisinə 40 milyon avro təminat ödəyəcək.

Qeyd edək ki, M.Roka ötən mövsüm La Liqada 35 matçda oynayıb.

* * *

"Arsenal"dan ayrılan Stefan Lixştaynerin yeni klubu məlum olub. 35 yaşlı müdafiəçi Almaniyanın "Auqsburq" klubuna keçib. Bundesliga təmsilçisinin rəsmi saytı isveçrəli futbolçu ilə 1 illik müqavilə imzalandığını açıqlayıb. Qeyd edək ki, karyerası özündə "Latsio", "Yuventus" və "Arsenal" kimi klublarda çıxış edən Lixştayner "Auqsburq"a azad agent kimi keçib.

İngiltərə

"Liverpool" futbolçusu Aleks Oksleyd-Çemberlenlə müqavilənin müddətini uzadıb. 26 yaşlı yarımmüdafiəçi ilə uzunmüddətli müqavilə imzalandı. Qeyd edək ki, Oksleyd-Çemberlen 2017-ci ildən "Liverpool"da oynayır.

İtaliya

"Milan" İvan Striniçlo yolları ayırıb. "Sky Sport Italia"nın yaydığı xəbərə görə, "qırmızı-qaralar" xorvatiyalı müdafiəçinin müqaviləsinə qarşılıqlı razılaşma əsasında xitam veriblər.

Qeyd edək ki, ötən yay "Sampdoriya"dan "Milan"a keçən Striniçlo 2

illik müqavilə imzalamışdı. Xorvatiya millisinin üzvü ürəyindəki problemlərə görə "Milan"da heç bir rəsmi oyuna çıxmayıb.

* * *

PSV-nin hücumçusu İrvan Losano karyerasını "Napoli"də davam etdirəcək. Bu haqda İtaliya klubunun saytı məlumat yayıb. Meksika millisinin futbolçusuna görə 40 milyon avro təminat ödənilib. Losano ilə 2024-cü ilin iyununa qədər - 5 illik müqavilə imzalanıb.

Qeyd edək ki, ötən mövsüm Losano PSV-nin heyətində Hollandiya çempionatında 30 matçda meydana çıxıb, 17 qol vurub, 11 qolun isə ötürməsinə edib.

* * *

"Çelsi"nin futbolçusu Davide Zappakostanın "Roma"ya keçidi rəsmiləşib. "Canavarlar" 27 yaşlı italyalı müdafiəçini 6 aylıq icarəyə götürüblər. Gələn ilin yanvar ayında "Roma" müqavilənin müddətini uzatmaq şansına da malikdir. Davide zenit komandasında 2 nömrəli formanı geyinəcək.

Qeyd edək ki, İtaliya yığmasının da şərəfini qoruyan Zappakosta, 2017-ci ildə "Torino"dən "Çelsi"yə transfer olunub. O, daha öncə "Atalanta" və "Avellino" klublarında da çıxış edib.

Fransa

"Monako" heyətini yeni futbolçu ilə gücləndirib. Fransa Liqa 1 təmsilçisi İngiltərənin "Lester Siti" klubundan ayrılan Adrien Silvanı heyətinə cəlb edib. Silva 2019-20 mövsümünü icarə əsasında "Monako"da keçirəcək. Məlumat üçün bildirək ki, portuqaliyalı yarımmüdafiəçi ötən mövsümdə də icarə əsasında məhz "Monako"da çıxış etmişdi.

* * *

"Monako" "Lester" in hücumçusu İslam Slimanini bir mövsümlük icarəyə götürüb. Klub gələn yay 31 yaşlı oyunçunun təminat qiymətini ödəyərək onu birdəfəlik ala bilər. Qeyd edək ki, İ.Slimani ötən mövsüm icarə əsasında "Fənərbəğça"da oynayıb.

* * *

"Bavariya"nın futbolçusu Renatu Sançes yeni mövsümdə "Lill"ə çıxış edəcək. 22 yaşlı yarımmüdafiəçi ilə 4 illik müqavilə imzalanıb. "L'Equipe" nəşri bu transferdən

"Bavariya"nın 20 milyon avro qazanacağını yazıb.

Qeyd edək ki, Renato Sançes ötən mövsüm Bundesliqada 17 matçda oynayıb, 1 qol vurub, 1 qolun ötürməsinə verib.

* * *

Nikolas İsimat-Miri "Beşiktaş"ı tərk edib. 27 yaşlı müdafiəçi Fransanın "Tuluza" klubuna keçib. Klubun saytı futbolçu ilə 1 illik icarə müqaviləsi imzalandığını açıqlayıb.

"Tuluza" mövsümün sonunda klublar arasında razılaşdırılmış məbləği ödəyərək, futbolçunun transfer hüquqlarına sahib ola bilər.

Qeyd edək ki, fransalı müdafiəçi bu ilin yanvarında PSV-dən "Beşiktaş"a keçib. O, Superliqada 14 oyun keçirib.

Türkiyə

"Başakşehir"dən ayrılan Emmanuel Adebayor karyerasını "Kaysərişpor"da davam etdirəcək. Türkiyə mətbuatı onun müqavilə bağlamaq üçün Kaysərişpore getdiyini yazıb. Təcürbətli forvardla yaxın günlərdə müqavilə bağlanacağı bildirilir.

Qeyd edək ki, 2017-ci ildən "Başakşehir"də oynayan Adebayor Türkiyə Superliqasında 60 oyuna 24 qol vurub. Toqo millisinin üzvü "Mets", "Monako", "Arsenal", "Real", "Tottenhem", "Kristal Pelas" kimi klublarda oynayıb.

* * *

"Beşiktaş" "Tottenhem" in oyunçusu Core-Kevin Nkudunu transfer edib. "Qara qartal" fransalı yarımmüdafiəçi ilə 4 illik müqavilə imzalanıb. Qeyd edək ki, 24 yaşlı hücumçu bundan əvvəl "Nants" "Marsel" "Tottenhem" "Monako" "Bernli" kimi klubların idman şərəfini qoruyub.

Qeyd edək ki, 24 yaşlı hücumçu bundan əvvəl "Nants" "Marsel" "Tottenhem" "Monako" "Bernli" kimi klubların idman şərəfini qoruyub.

* * *

"Qalatasaray" futbolçusu Kostas Mitroğlu ilə yolları ayırıb.

Yunanıstanlı hücumçu PSV-yə icarəyə göndərilib. Hollandiya təmsilçisinin "Cim-Bom" a icarə haqqı olaraq 1 milyon 250 min avro təminat ödəyəcəyi bildirilib. "Qalatasaray"ın da K.Mitroğluna 1 milyon 950 min avro verəcəyi bildirilib.

Qeyd edək ki, "Marsel"ə məxsus olan 31 yaşlı oyunçunun İstanbul klubu ilə 2020-ci ilin mayına kimi icarə müqaviləsi var idi.

Dünya

İdman

Tennisdən sonra piano

“Böyük dəbilqə” turnirinin 20 qat qalibi Roje Federer karyerasını bitirdikdən sonra hansı sahə ilə məşğul olacağını müəyyənləşdirib. Tennis dünyasının aparıcı simalarından olan Roje bildirib ki, o, gələcəkdə musiqiçi olmaq istəyir. “İstəyirəm piano ifaçısı kimi özümü sınaıyım. Mən musiqini sevirəm. Dünya musiqisinin heyranıyam. İstəyirəm ki, piano çalmağı öyrənəm və həmin pyesləri ifa edim. Roje Federeri sevvənləri bir də pianoçu kimi görsünlər. Artıq bu barədə qərarımı vermişəm”, - deyərək isveçrəli tennisçi bildirib.

“Yanğın bizim ağ ciyərlərimizi məhv edir”

Formula 1 üzrə beşqat dünya çempionu Luis Hemilton Amazon meşələrində baş vermiş yanğına görə öz narahatlığını bildirib. “Mercedes”in pilotu bu barədə özünün rəsmi “instaqram” səhifəsində fikirlərini bildirib. “Dünyanın necə məhv olduğunu görmək dəhşətli bir haldır. Amazon meşələri dünyanın ağ ciyəridir. Yanğın bizim ağ ciyərlərimizi məhv edir. Bu vaxta qədər

Amazon meşələri belə bir sürətlə məhv olmamışdı. Alimlərin fikrincə, dünyada 20 faiz oksigəni Amazon meşələri biz canlılara bəxş edir. Bilirsiniz, bu nə deməkdir? Hər gün, hər dəqiqə, böyük futbol stadionu həcmində

ərazi məhv olur. Dünya əhalisi bu barədə ciddi düşünməlidir. Heç birimiz köməyimizi əsirgəməli deyilik. Şəxsən mən bunun üçün istənilən məbləğdə vəsait xərcləməyə hazırım”, - deyərək Luis Hemilton vurğulayıb.

İrlandiyalı MMA döyüşçüsü, keçmiş UFC çempionu Konor Makqreqor yenidən yarışlara qayıtmaq fikrindədir. O, ESPN telekanalına verdiyi müsahibədə bildirib ki, sol əlindəki sınıqlar bərpa olduqdan sonra UFC-də döyüşlərə başlayacaq. İrlandiyalı idmançı, əvvəlcə, Castin Hayci ilə qarşılaşmaq fikrindədir. “Mən hazırda döyüşlərə fasilə

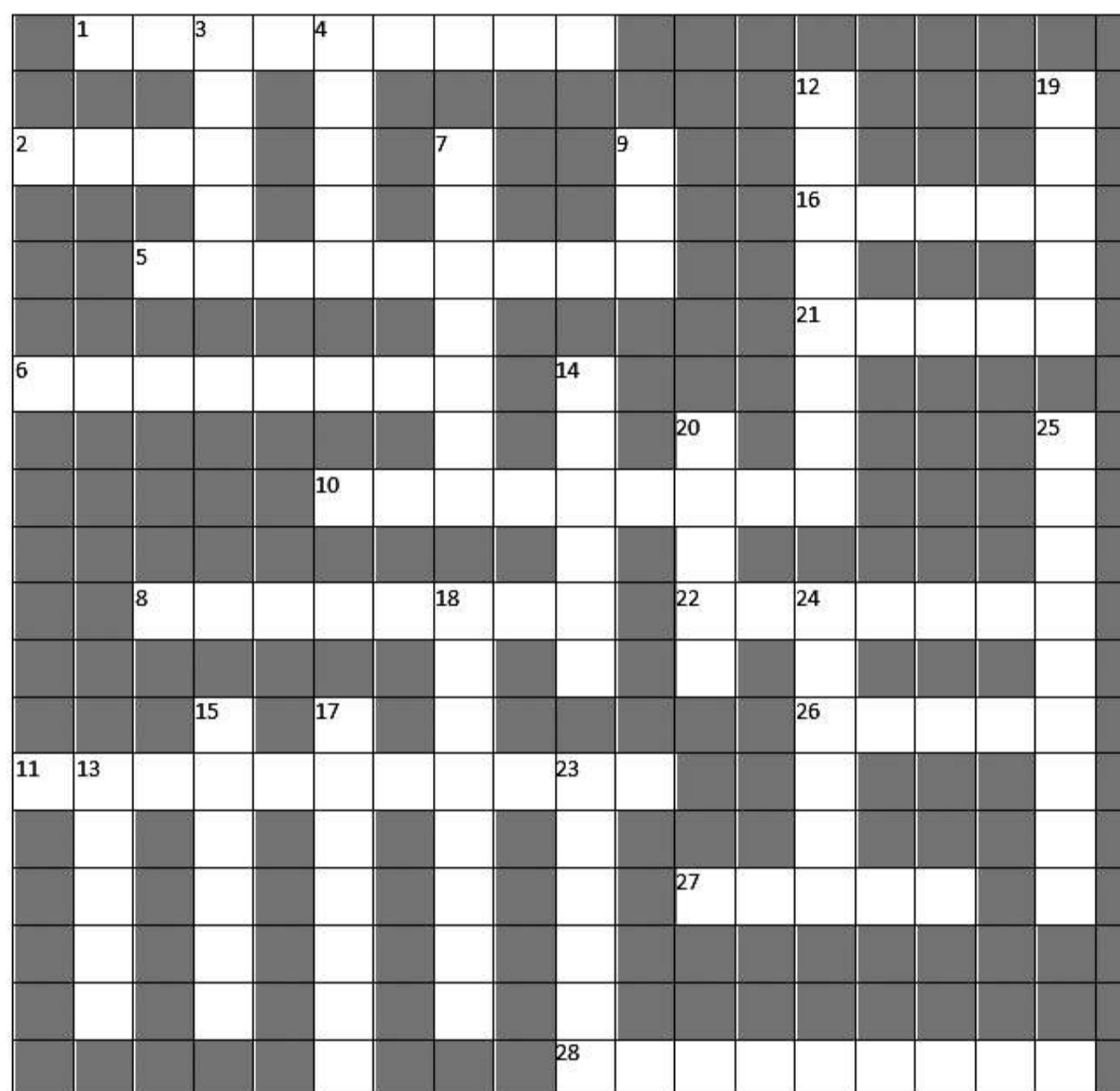
vermişəm. Bu da əlimdəki zədələrlə bağlıdır. Tezliklə siz Konor Makqreqoru döyüş meydanlarının

Konor Makqreqor əsas rəqiblərini açıqladı

da görəcəksiniz. Bu qayıdışımla bütün rəqiblərimi xəbərdar edirəm. Mən gəlirəm. Əsas rəqiblərim Həbib Nurməhəmmədov,

Neyt Dias, Dastin Poaryc, Joze Aldu və Maks Holleuey olacaq. Bunları məğlub etdikdən sonra

Toni Ferqüson, Frenki Edqar və Xorxe Masvidala da növbə çatacaq”, - deyərək keçmiş UFC çempionu bildirib.

Şaquli:

- 2020-ci ildə Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi edəcək şəhər
- İdman gimnastikasında növ
- Cərimə zərbəsi
- Fransada şəhər
- Bütün dünya çempionatlarında iştirak edən yeganə yığma komanda
- İngiltərədə peşəkar liqa təmsilçisi
- İdmanın və idmançıların düşməni
- Komanda idman növlərində sərbəst mövqə
- Formula yarışların bolidlərin düzülüşü
- Olimpiya idman növü
- “Ehramlar” ölkəsi
- Solaxay tennisçi
- Veteran futbolçumuz

- “Atletiko” və “Real” bu şəhəri təmsil edir
- “Çelsi”dən “Roma”ya transfer olunan futbolçu

Üfüqi:

- Vatikanda futbol klubu
- Avstriya bundesliqasının təmsilçisi
- Erik Lamelanın çıxış etdiyi komanda
- Şimali Amerikanı əhatə edən futbol təşkilatı
- Hollandiyada klub və şəhər
- Dörd ildən bir keçirilən böyük idman tədbiri
- Argentina millisi belə adlanır
- “Selta Viqo”nun futbolçusu
- Bu klub “Cüppe Miatsa”da oynayır
- Millimizin legioneri
- “Roma”nın kapitanı
- Fransa əsilli, əlcəzairli baş məşqçi
- İkiçarxlı minik vasitəsi

olimpnews.az - sizin saytınız

Dortmund “Borussiya”sının yarımmüdafiəçisi Aksel Vitsel Asiyadan Avropaya qayıdışının səbəbini açıqlayıb. Çinin “Tyanzin Zuyanzuyan” klubunu tərk edib, 18 milyon avroluq

“Mənim üçün əsas qızımın sağlamlığıdır”

müqavilədən imtina edən belçikalı deyib: “Mənim qızımın bəgirsəğində ciddi xəstəlik qeydə alınıb. Çində olduğum vaxtı yerli xəstəxanalara müraciət etdim. Mənə bildirdilər ki, belə bir xəstəliyin müalicəsi üçün

ilə üzleşirdim, həm də xəstəliyin müalicəsi gecikirdi. Buna görə də həyat yoldaşım ilə birlikdə qərara aldım ki, dünya çempionatından sonra yenidən Avropaya qayıdaq. Artıq müalicələri Almaniya davam etdiririk. Nəticələr də qona ə t b ə x ş d i r. Verdiyim qərara və itirdiyim pullara görə heylsənmirəm. Mənim üçün əsas qızımın sağlamlığıdır”.

yaşadığım rayonda lazımı şərait yoxdur. Bu səbəbdən tez-tez paytaxta getməli olurdu. Belə olduğu təqdirdə həm vaxt itkisi

lara görə heylsənmirəm. Mənim üçün əsas qızımın sağlamlığıdır”.